

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА УПРАВА ЦАРИНА

ПОЛАГАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗА НАПЛАТУ ЦАРИНСКОГ ДУГА

ЗАКОНСКИ ОСНОВ

- одредбе чл.77.- 87. Царинског закона
- одредбе чл. 135.- 154. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима

ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗА ПЛАЋАЊЕ ЦАРИНСКОГ ДУГА

www.carina.rs

ОБАВЕЗА ПОЛАГАЊА ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Стављање робе у слободан промет,
- Поступак привременог увоза,
- Поступак активног оплемењивања,
- Одобрење за управљање просторима за привремени смештај робе,
- Одобрење за управљање царинским складиштима

Обезбеђење се не захтева:

- Од државе, регионалних и локалних органа управе или других ималаца јавних овлашћења
- За робу стављену у поступак привременог увоза у посебним случајевима који су дефинисани чланом 137. Уредбе

ОБЛИЦИ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Депоновање готовине
- Гаранција
- Други облици обезбеђења

ВРСТЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Појединачно обезбеђење
- Заједничко обезбеђење

ПОЈЕДИНАЧНО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

- Појединачно обезбеђење је врста обезбеђења које се полаже у вези са одређеном царинском декларацијом или одређеном робом у износу који мора одговарати царинском дугу који је настао или који би могао настати по једној конкретној царинској операцији.
- За појединачно обезбеђење прихватљиво је да се користе следећи облици (инструменти) обезбеђења:
 - гаранција, уз употребу обрасца из Прилога 18 Уредбе;
 - депоновање готовине;
- Појединачно обезбеђење полаже се у царинарници која је надлежна према месту у ком ће бити поднета декларација или која је надлежна за спровођење поступка за одређену робу

ЗАЈЕДНИЧКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

- Заједничко обезбеђење је врста обезбеђења која се полаже за покривање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу за две или више операција, декларација или царинских поступака.
- За заједничко обезбеђење прихватљиво је да се користе следећи облици (инструменти) обезбеђења:
 - гаранција, уз употребу обрасца из Прилога 20 Уредбе,
 - депоновање готовине;
- Заједничко обезбеђење се полаже у Централни Управе царина

- Код банкарске гаранције на први позив банка гарант је дужна да на први позив корисника гаранције (Управе царина) исплати гарантовани износ, под условима утврђеним у самој гаранцији.
- налогодавац (лице које је положило гаранцију) не може истицати приговоре према кориснику гаранције (Управи царина), па ни тражити да се забрани реализација гаранције.

- У складу са одредабама о банкарском пословању Закона о облигационим односима, одредбе о банкарским гаранцијама, сходно се примењују и на друга правна лица која су, у складу са законом, овлашћена за обављање одређених банкарских послова.
- У вези са наведеним, према члану 82. Царинског закона гарант **може бити осигуравајуће друштво**, али уз обавезну употребу образаца гаранције који су прописани прилозима 18 и 20 Уредбе.

ТИПОВИ ГАРАНЦИЈА

- Поступак стављања робе у слободан промет и поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина
- Поступак привременог увоза са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина и поступак активног оплемењивања
- Поступак царинског складиштења и привремени смештај

Општи услови за давање одобрења

Одобрење издаје се подносиоцима захтева који испуњавају следеће услове:

- подносилац захтева има седиште на царинском подручју РС;
- подносилац захтева није починио никакав озбиљан прекршај или учестало кршио царинске и пореске прописе, нити је починио тешка кривична дела која се односе на његову привредну делатност;
- подносилац захтева редовно користи одређене царинске поступке или има практичне стандарде оспособљености или стручне квалификације који се непосредно односе на делатност коју обавља.

РЕФЕРЕНТНИ ИЗНОС ГАРАНЦИЈЕ

- Референтни износ заједничке гаранције једнак је износу дуга који би могао да настане у вези царинским поступком за који се полаже гаранција.
- Референтни износ се утврђује посебно за сваки поступак за који се тражи одобрење.
- Референтни износ предлаже подносилац захтева, а утврђује га царински орган у сарадњи са подносиоцем захтева

Утврђивање референтног износа за поступак стављања робе у слободан промет и поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина

- Подносилац захтева предлаже референтни износ према његовим потребама зависно од броја царинских декларација које намерава да поднесе у овом поступку и износа увозних и осталих дажбина који ће бити покривен конкретним обезбеђењем.
- Подносилац захтева ће висину референтног износа одредити на бази података о утврђеном царинском дугу у претходних 12 месеци као и на основу обима планираних поступака у будућем периоду.
- Код поступка стављања робе у слободан промет референтни износ за овај поступак посебно се не оцењује од стране царинског органа.

Утврђивање референтног износа за поступак стављања робе у слободан промет и поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина

- За поступак стављања робе у слободан промет и поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина може се поднети само један захтев за доношење одобрења за полагање заједничког обезбеђења и може бити утврђен само један референтни износ који је резултат укупног пословања подносиоца захтева у предметним царинским поступцима
- Одговарајући облик обезбеђења подноси се, по правилу, за цео утврђени референтни износ за одређени поступак, а у посебно оправданим случајевима, може се допустити употреба више обезбеђења до висине референтног износа за те поступке. (ситуација када подносилац захтева не може да прибави гаранцију за утврђени референтни износ код једне банке).

Утврђивање референтног износа за поступак привременог увоза са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, поступак активног оплемењивања, поступак царинског складиштења и привремени смештај

- Референтни износ одговара износу увозних или других дажбина које могу доспети у вези са сваком декларацијом за које се полаже обезбеђење, у периоду од стављања робе у одговарајући царински поступак до тренутка окончања поступка.
- Приликом утврђивања тог референтног износа узимају се у обзир највише стопе увозних дажбина које се примењују на робу исте врсте и највише стопе других дажбина које се плаћају у вези са увозом робе исте врсте. Уколико се ради о разноврсној роби или се роба не може сврстати по Царинској тарифи, употребљавају се просечне стопе дажбина.

Утврђивање референтног износа за поступак привременог увоза са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, поступак активног оплемењивања, поступак царинског складиштења и привремени смештај

- Код ових поступака, референтни износ се утврђује на основу информација о роби која је стављена у те поступке у последњих 12 месеци.
- Када нису доступни подаци за претходни период, узимају се подаци о планираним активностима и поступцима за будући период од 12 месеци.

ИЗНОС ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА У ОДНОСУ НА РЕФЕРЕНТНИ ИЗНОС

- 100% референтног износа,
- 50% референтног износа,
- 30% референтног износа,
- 0% референтног износа.

ЗАХТЕВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Захтев се подноси царинарници надлежној према месту где се налази или где је доступна књиговодствена евиденција подносиоца захтева
- Образац Захтева дат је у прилогу Објашњења УЦ
- Умањење референтног износа – допунски обрасци

ЗАХТЕВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- За поступак стављања робе у слободан промет подношење инструмента обезбеђења царинском органу обезбеђења представља и захтев за доношење одобрења
- Осим за лица која имају статус ОПС који поднети захтев за одобрење за полагање заједничког обезбеђења са умањеним износом – 30% референтног износа

НАДЗОР НАД РЕФЕРЕНТНИМ ИЗНОСОМ

- Од стране носиоца одобрења
- Од стране царинског органа

УКИДАЊЕ И ОПОЗИВ ОДОБРЕЊА

- Царински орган може укинути одобрење у сваком тренутку, о чему је дужан да обавести гаранта и лице од ког се захтева да положи обезбеђење.
- Укидање предметног одобрења производи правно дејство шеснаестог дана од дана када је гарант примио или се сматра да је примио одлуку о укидању.
- Такође, гарант може опозвати (отказати) гаранцију у сваком тренутку о чему обавештава царински орган обезбеђења. Опозив гаранције производи правно дејство шеснаестог дана од дана када је гарант обавестио о опозиву надлежни царински орган.

УКИДАЊЕ И ОПОЗИВ ОДОБРЕЊА

- Оpozив гаранције од стране гаранта не утиче на робу за коју је положена гаранција која је у тренутку када је опозив ступио на снагу, већ стављена у царински поступак или привремени смештај и која је још увек у царинском поступку или се налази у привременом смештају.
- Оpozив гаранције од стране гаранта делује тако да се, од момента када исти ступи на снагу, опозвана гаранција убудуће не може користити за обезбеђење за плаћање царинског дуга, док је за сву робу која је до момента ступања опозива на снагу била покривена гаранцијом, та гаранција је и даље пуноважна и може се активирати све док се не раздужи од стране царинског органа.

УКИДАЊЕ И ОПОЗИВ ОДОБРЕЊА

- Све изнето о опозиву гаранције сходно се примењује и на депоновање готовине као облика обезбеђења, уз разлику што се код депоновања готовине не користи термин „опозив“, већ, „захтев за враћање депоноване готовине“.
- Разлика је и у томе што опозив гаранције производи правно дејство шеснаестог дана од дана када је гарант обавестио о опозиву надлежни царински орган, док захтев за враћање депоноване готовине производи правно дејство од дана подношења тог захтева.
- Одредбом члана 143. став 1. Уредбе прописано је да дужник не може да користи депоновану готовину као обезбеђење за плаћање царинског дуга од дана када је поднео захтев за враћање депоноване готовине.

РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Чланом 86. став 1. Царинског закона прописано је да царински орган раздужује обезбеђење одмах када се царински дуг или обавеза по основу других дажбина које се наплаћују при увозу или извозу, угаси или више не може да настане.
- Надлежни царински орган раздужује обезбеђење уколико провером утврди да су испуњени услови из члана 86. став 1. Царинског закона. Тек када је обезбеђење раздужено (и када се лицу које је положило обезбеђење врати инструмент обезбеђења) обезбеђење дефинитивно престаје да производи правно дејство.

НАЧИН РАЗДУЖИВАЊА И РОК ЗА РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Уколико се полаже нова гаранција као облик заједничког обезбеђења, она мора да садржи клаузулу да се том гаранцијом преузимају све обавезе из претходно положене гаранције.
- Уколико се све обавезе из претходног обезбеђења преузимају новим обезбеђењем (чији је износ исти или већи од износа претходног обезбеђења), одобрењем и прихватањем новог обезбеђења од стране царинског органа, сматра се да је претходно положено обезбеђење раздужено.

НАЧИН РАЗДУЖИВАЊА И РОК ЗА РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Уколико се гаранција опозове без полагања нове гаранције за будући период, или је износ гаранције нижи у односу на опозвану гаранцију иста се раздужује након што царински орган провером утврди да су сви настали царински дугови угашени у складу са царинским прописима или да су наступиле околности због којих царински дуг више не може настати, а најкасније у року од девет месеци од дана ступања опозива на снагу.

НАЧИН РАЗДУЖИВАЊА И РОК ЗА РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Разликује се два начина у односу на то да ли су опозваним обезбеђењем били обезбеђени настали царински дугови или царински дугови који би могли настати.
 - код царинског поступка стављања робе у слободан промет царински орган обезбеђења, у сарадњи са другим царинским органима, провером утврђује да ли су сви настали царински дугови угашени у складу са царинским прописима, да ли је за робу обухваћену обезбеђењем покренута накнадна контрола у складу са чланом 35. Царинског закона, и да ли постоје околности које указују на потребу да се таква контрола покрене.

НАЧИН РАЗДУЖИВАЊА И РОК ЗА РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- код посебних царинских поступака и привременог смештаја, царински орган обезбеђења, у сарадњи са другим царинским органима, провером утврђује да ли су наступиле околности због којих царински дуг више не може настати.
- У овим случајевима најпре се утврђује да ли су ти поступци правилно окончани, за сву робу на коју се обезбеђење односи.
- Нпр, у поступку царинског складиштења опозвано обезбеђење се може раздужити само ако је положено ново обезбеђење којим се преузимају све обавезе из претходног обезбеђења (као што је напред наведено) или ако је сва роба из свих царинског складишта на која се обезбеђење односи пуштена у слободан промет или стављена у неки други царински поступак.

НАЧИН РАЗДУЖИВАЊА И РОК ЗА РАЗДУЖИВАЊЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА

- Такође се утврђује да ли је за робу обухваћену обезбеђењем покренута накнадна контрола по члану 35. Царинског закона, да ли постоје околности које указују на потребу да се таква контрола покрене и др.
- Када се гаранција опозове без полагања нове гаранције за будући период, царински орган обезбеђења може, ако то резултати провере оправдавају, раздужити опозвано обезбеђење. У сваком случају, опозвано обезбеђење сматра се раздуженим истеком рока од девет месеци од дана ступања опозива на снагу.
- У складу са чланом 145. став 3. Уредбе којом је прописано да се гарант може позвати да испуни своју обавезу плаћања све док се гаранција не раздужи.

naplata@carina.rs
garancije@carina.rs

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

